

Alba Regia 46.

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum évkönyve 2018.

NKA pályázat szakmai beszámoló

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum 2018-ban sorban 46. számú évkönyvét jelentette meg. Az Alba Regia első száma 1960-ban jelent meg, alapító szerkesztője a 2011-ben elhunyt egykori múzeumigazgató, Fitz Jenő volt.

Az idei kiadványban – az előző évekhez hasonlóan – a múzeumban dolgozó kutatók mellett nagy számban kaptak helyet a külső, de a megyét érintő témát feldolgozó szakemberek. A tanulmányok nagyobb része a 2016-ban múzeumunk által szervezett, „*Kultúra és zene: városok, templomok és kastélyok Magyarországon*” című zenetörténeti konferencia előadásából került ki, de emellett helyet kaptak a néprajz, régészet témakörébe tartozó írások is.

Az évkönyvben 4 rövidebb ismertetés és 14 tanulmány jelent meg, utóbbiak közül 10 a zenetörténet, 1 a régészet és 3 a néprajz témakörében:

ZENETÖRTÉNET – MUSIKGESCHICHTE

Kultúra és zene: városok, templomok és kastélyok zenéje Magyarországon

A székesfehérvári Városházán és a fehérvárurgói Károlyi-kastélyban 2016. szeptember 22–23-án megrendezett tudományos konferencia tanulmányai

MEDGYESY S. NORBERT

Történelemoktatás, főúri mecénatúra és allegorikus-zenés diákszínpad a 18. század gimnáziumaiban
History education, aristocratic sponsorship and allegorical-music students stage

KOMLÓS KATALIN

A 18. század második felének magyarországi billentyűs zenéje
The keyboard music of the second half of the 18th century in Hungary

JAKAB ÁDÁM

A harsona szerepe a 18. századi osztrák egyházzeneben, és megjelenése a magyar forrásokban
The role of the trombone in the 18th century Austrian church music and its occurrence in the Hungarian sources

DEMETER ZSÓFIA

„*Hébe-korba adtunk egy-egy operácskát!*” (Déryné emlékezéseiből) Operatársulat létrehozásának kísérlete a székesfehérvári Nemzeti Játékszíni Társulatnál
“Now and again we staged a little opera” (from the memoirs of Déryné) An attempt to establish an opera company at the National Theatrical Company in Székesfehérvár

CZIBULA KATALIN

„... más a történelmi felelősség érzete és más az egyéni siker múltó tömjéncüstje” Főúri kultúra a 18. századi Magyarországon
“... one thing is the historical responsibility and another is the ephemeral incense smoke of individual success,” Aristocratic culture in 18th century Hungary

KIRÁLY PÉTER

Rezidenciális zeneélet a 17. századi Magyarországon
Musik an Adelsresidenzen in Ungarn im 17. Jh.

MIKUSI BALÁZS

Joseph Haydn vonósnégyes-gyűjteménye
Joseph Haydn's collection of string quartets

MONA DÁNIEL

Kozmopolitából nacionalista: Zichy Géza operaszerzői stílusváltásának okai és következményei
From a cosmopolitan to a nationalist: The reasons and consequences of the change in styles by opera composer Géza Zichy

SZABÓ BALÁZS

A verebi Végh-család a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban őrzött kottagyűjteménye
The music library of the Végh family of Vereb held in King Saint Stephen Museum in Székesfehérvár

BÁNYAI BALÁZS

Kresz Géza hegedűművész és családja a kápolnásnyéki Vörösmarty-házban
Violin artist Géza Kresz and his family in the Vörösmarty House in Kápolnásnyék

TANULMÁNYOK/KÖZLEMÉNYEK – ABHANDLUNGEN/MITTEILUNGEN

VARRÓ ÁGNES

Mici néni naplója. A vallás és a hit szerepe egy polgárasszony életében az 1930 és 1937 között vezetett naplója alapján
Auntie Mici's diary. The role of religion and faith in the life of a burgher woman based on the diary she kept between 1930 and 1937

GELENCSÉR JÓZSEF

Szőlőhegyi kultúra Sárkeresztesen
Vineyard culture in Sárkeresztes

NAGY VERONIKA

Philine és Annamarie. Gyűjteménygyarapodás a Hetedhét Játékmúzeumban
Philine and Annamarie. Enrichment of collection in the Hetedhét Toy Museum

POKROVENSZKI KRISZTIÁN (Összeállította)

A Szent István Király Múzeum régészeti kutatásai Fejér megyében. 2018

SZEMLE – RUNDSCHAU

LUKÁCS LÁSZLÓ

Radetzky Jenő emlékdomborműve a Múzeumi Panteonban

S. LACKOVITS EMŐKE

Lukács László: A káli-medencei lakóház a Dunántúl népi építészetében. A Szent István Király Múzeum Közleményei A sorozat 52. szám. Székesfehérvár, 2017. 368 p.

LUKÁCS LÁSZLÓ

Paládi-Kovács Attila: Magyar népismeret a 19. században. Előfutárok és klasszikusok. Akadémiai Kiadó. Budapest, 2016. 298 p., 42 fekete-fehér illusztráció

DEMETER ZSÓFIA

Fülöp Éva Mária – Schmidtmayer Csaba: Galántai Balogh Ferenc (1708–1765) régens. A billegpusztai rezidenciális központ. Kuny Domokos Múzeum, Libelli Tatenses 3. Tata, 2017. 142 p.

MELLÉKLET – *BEILAGE*

A Szent István Király Múzeum szakalkalmazottai

A kiadvány 260 oldalon, 350 példányban készült el, valamint a zentörténeti tanulmányokból egy 166 oldalas, összesítő különnyomat készült 200 példányban. A Nemzeti Kulturális Alaptól nyert támogatási összeget nyomdaköltségre fordította a múzeum.

Székesfehérvár, 2019. április 29.

Szöllősy Csilla
szerkesztő

Pokrovenszki Krisztián
igazgatói jogkörben eljáró igazgatóhelyettes